15/02/2024

Παγκόσμια Ημέρα κατά του Παιδικού Καρκίνου

/ Επικαιρότητα

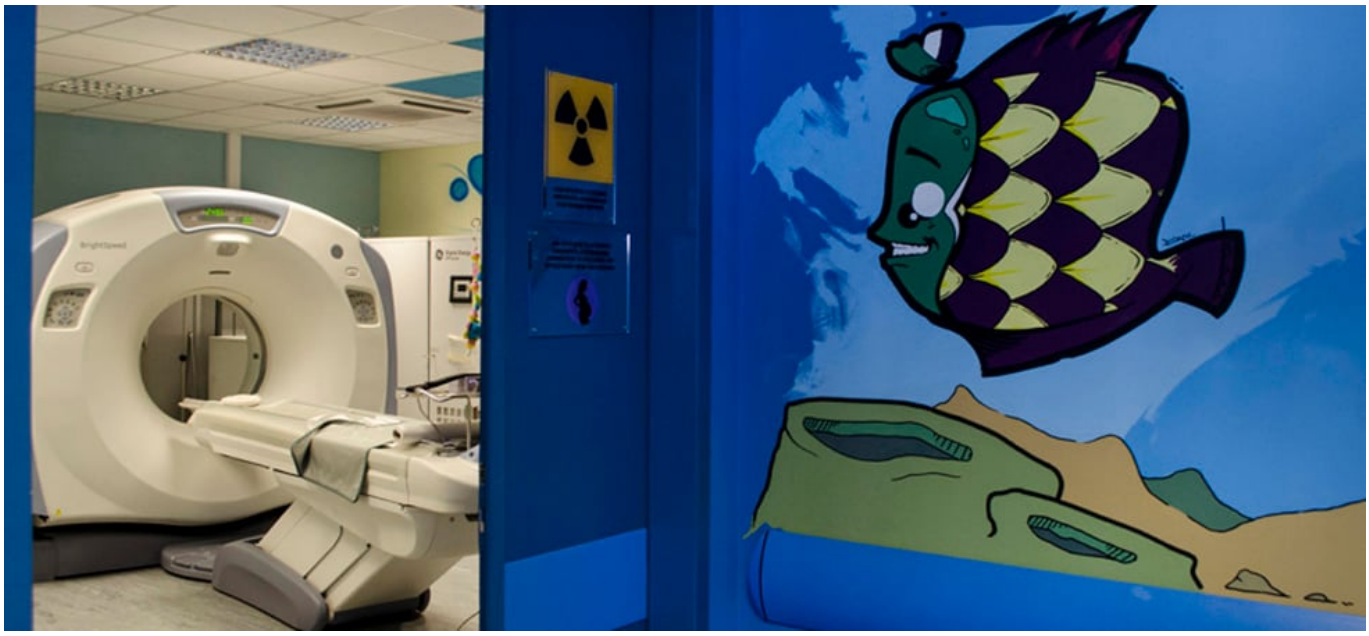

Η Παγκόσμια Ημέρα κατά του Παιδικού Καρκίνου γιορτάζεται κάθε χρόνο στις 15 Φεβρουαρίου, με πρωτοβουλία της Διεθνούς Ένωσης Γονέων με Καρκινοπαθή Παιδιά (INTERNATIONAL CONFEDERATION OF CHILDHOOD CANCER PARENT ORGANIZATIONS – ICCCPO), για την ενημέρωση της διεθνούς κοινής γνώμης για τις παιδικές νεοπλασίες (καρκίνους) και για την ευαισθητοποίηση του ευρύτερου κοινωνικού περιβάλλοντος σχετικά με τις ανάγκες των παιδιών που νοσούν από καρκίνο σε όλο τον πλανήτη.

Σύμφωνα με τον **Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας** (ΠΟΥ), υπολογίζεται ότι 400.000 παιδιά και έφηβοι ηλικίας 0-19 ετών διαγιγνώσκονται με κάποια μορφή καρκίνου ετησίως. Σε χώρες υψηλού εισοδήματος, όπου ολοκληρωμένες υπηρεσίες φροντίδας υγείας είναι γενικά προσβάσιμες, πάνω από το 80% των παιδιών με καρκίνο θεραπεύονται σε αντίθεση με χώρες χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος, όπου θεραπεύονται λιγότερο από το 30%. Το Ευρωπαϊκό παράρτημα του **Childhood Cancer International** (CCI) εκτιμά ότι 5.000 παιδιά έως 15 χρονών νοσούν κάθε χρόνο στην Ευρώπη ενώ πάνω από 500.000 άτομα έχουν επιβιώσει από τον καρκίνο της παιδικής ηλικίας.

Στην Ελλάδα, το 2020, ο ο ετήσιος αριθμός νέων περιστατικών σε παιδιά ηλικίας κάτω των 15 ετών ήταν 16 ανά 100.000 άτομα, τιμή που είναι ελαφρώς υψηλότερη από τον μέσο όρο της ΕΕ (15 ανά 100.000 άτομα) (Πηγή: Ευρωπαϊκό Μητρώο Ανισοτήτων, ΟΟΣΑ & ΕΕ). Οι λευχαιμίες (6,3/100.000), οι καρκίνοι εγκεφάλου-κεντρικού νευρικού συστήματος (3,2/100.000), τα μη-Hodgkin λεμφώματα (1,3/100.000), οι νεφρικοί όγκοι (0,8/100.000), και το λέμφωμα Hodgkin (0,7/100.000) αποτέλεσαν τους συχνότερους τύπους παιδικών καρκίνων στην Ελλάδα το 2020 σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του Παγκόσμιου Παρατηρητηρίου Καρκίνου (Global Cancer Observatory) του ΠΟΥ και του Διεθνούς Οργανισμού Ερευνών για τον Καρκίνο.

Τι προκαλεί καρκίνο στα παιδιά;

Σε αντίθεση με αυτούς των ενηλίκων, οι παιδικοί καρκίνοι στη συντριπτική τους πλειοψηφία δεν μπορούν να αποδοθούν σε συγκεκριμένα αίτια. Παρά την πληθώρα μελετών για τον εντοπισμό των αιτιολογικών παραγόντων του παιδικού καρκίνου, για ελάχιστους τύπους εξ αυτών η εκδήλωση συσχετίστηκε ή αποδόθηκε ευθέως με συγκεκριμένους περιβαλλοντικούς παράγοντες ή συνήθειες του τρόπου ζωής. Όσον αφορά δε στη κληρονομικότητα, με βάση τα τρέχοντα επιδημιολογικά δεδομένα μόνο το 10% περίπου όλων των παιδιών με καρκίνο φαίνεται να είχε προδιάθεση λόγω γενετικών παραγόντων. Ορισμένες χρόνιες λοιμώξεις, όπως οι λοιμώξεις από τους ιούς HIV ή Epstein-Barr και η ελονοσία αποτελούν παράγοντες κινδύνου για παιδικό καρκίνο, ιδιαίτερα στις χώρες χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος.

Έγκαιρη διάγνωση και θεραπεία

Ενώ είναι δύσκολο να προληφθεί ο παιδικός καρκίνος, η έγκαιρη διάγνωση, θεραπεία, φροντίδα και υποστήριξη των παιδιών με καρκίνο έχει οδηγήσει σε σημαντική αύξηση του ποσοστού επιβίωσης των παιδιών αυτών, ειδικότερα σε

χώρες υψηλού εισοδήματος. Όπως συμβαίνει με τις νεοπλασίες στους ενήλικες, έτσι και ο καρκίνος της παιδικής ηλικίας αφορά και στα δύο φύλα και μπορεί να εντοπιστεί σε οποιοδήποτε μέρος του σώματος. Γονείς/κηδεμόνες και επαγγελματίες υγείας μπορούν να ανιχνεύσουν ύποπτα συμπτώματα όπως:

- πυρετός χωρίς εστία λοίμωξης που επιμένει ή που ανταποκρίνεται στα αντιπυρετικά και επανεμφανίζεται
- σοβαροί και επίμονοι πονοκέφαλοι
- έμετοι (ιδιαίτερα πρωινοί)
- αλλαγή συμπεριφοράς
- σπασμοί
- αιφνίδιος στραβισμός
- διόγκωση ή πτώση βλεφάρων
- μελανιές
- πόνος στα οστά
- δυσκολία στο βάδισμα
- ανορεξία
- απώλεια βάρους
- κακοδιαθεσία

ώστε να ακολουθήσει η κατάλληλη διάγνωση και θεραπεία. Υπάρχουν αποτελεσματικές θεραπείες συμπεριλαμβανομένης της χειρουργικής επέμβασης, της χημειοθεραπείας, της ακτινοθεραπείας και συνδυασμού αυτών καθώς και μέθοδοι διαχείρισης που έχουν αυξήσει σημαντικά το ποσοστό επιβίωσης. Όταν εντοπιστεί και διαγνωστεί έγκαιρα, ο καρκίνος είναι πιο πιθανό να ανταποκριθεί στη θεραπεία που μπορεί να είναι λιγότερο εντατική και να οδηγήσει σε μεγαλύτερη πιθανότητα επιβίωσης με λιγότερη ταλαιπωρία και μικρότερο οικονομικό κόστος.

Σκοπός της θεραπείας του παιδικού καρκίνου δεν είναι μόνο η ίαση, αλλά και η διατήρηση της ποιότητας ζωής και της ψυχολογικής και κοινωνικής ευεξίας των νεαρών ασθενών που διαταράσσεται από την ίδια τη νόσο αλλά και από την απώλεια του φυσιολογικού ρυθμού ζωής εξαιτίας της ή εξαιτίας των παρενεργειών από τη μακρόχρονη θεραπεία.

Παγκόσμια Πρωτοβουλία

Το 2018, ο ΠΟΥ, με την υποστήριξη του Ερευνητικού Νοσοκομείου Παίδων St. Jude Children’s Research Hospital, εγκαινίασε την Παγκόσμια Πρωτοβουλία για τον Παιδικό Καρκίνο, προκειμένου να παρέχει κατευθυντήριες οδηγίες και τεχνική

βοήθεια στις εθνικές κυβερνήσεις για τη δημιουργία και τη διατήρηση υψηλής ποιότητας προγραμμάτων πρόληψης και αντιμετώπισης του παιδικού καρκίνου. Τον Δεκέμβριο του 2021, η ίδια Πρωτοβουλία εγκαινίασε Παγκόσμια Πλατφόρμα για την Πρόσβαση σε Αντικαρκινικά Φάρμακα για παιδιά και εφήβους, την πρώτη του είδους της, για την εξασφάλιση αδιάλειπτης παροχής ποιοτικών και σύμφωνα με τα βέλτιστα πρότυπα φροντίδας υγείας φαρμάκων ανά τον κόσμο. Στόχος του όλου εγχειρήματος είναι να επιτευχθεί τουλάχιστον 60% επιβίωση για όλα τα παιδιά του κόσμου με καρκίνο έως το 2030.

Ο καρκίνος της παιδικής ηλικίας μπορεί να ιαθεί. Τα παιδιά και οι έφηβοι μπορούν να νικήσουν τον καρκίνο με έγκαιρη διάγνωση, εξειδικευμένη θεραπεία, φροντίδα και υποστήριξη.

Πηγή: eody.gov.gr